

ส่วนจีนและส่วนไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ

นาย ฉิม หงทณิน

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-561-782-2

010058

I15448691

CHINESE AND THAI IDIOMATIC EXPRESSIONS:

A COMPARATIVE STUDY

Mr. Qin Ronglin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

CHINESE AND THAI IDIOMATIC EXPRESSIONS:

A COMPARATIVE STUDY

Mr. Qin Ronglin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of the Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ส่วนวนจีนและส่วนวนไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ
 โดย นาย ฉิน หยงหลิน
 แผนกวิชา ภาษาไทย
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

ชัชวาลย์ ชุม

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญภาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อรุณรัตน์ ธรรม
ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมณีคตา)

ประณต มโนมัยวิบูลย์
กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์)

นววรรณ พันธุเมธา
กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา)

อรุณรัตน์ ธรรม
กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรุณรัตน์ พงศ์ประยูร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ส่วนวนจีนและส่วนวนไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ
ชื่อผู้ศึกษา นายฉิน หยงหลิน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประทีป มโนชัยวิบูลย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพวรรณ พันธุเมธา
แผนกวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา ๒๕๒๕

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา เปรียบเทียบส่วนวนจีนที่ประกอบด้วย คำ ๔ คำกับส่วนวนไทย ข้อมูลที่นำมาศึกษาเก็บรวบรวมจากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ และจาก เพื่อนนิสิตไทยและจีน รวมทั้งตัวผู้วิจัยเอง วิธีการวิจัยใช้การเปรียบเทียบ ทั้งนี้เพื่อให้เห็น ลักษณะที่เหมือนและต่างของส่วนวนจีนและส่วนวนไทย

การวิจัยสรุปผลได้ว่า ลักษณะทั่วไปของส่วนวนจีนและส่วนวนไทย มีทั้งเหมือนและ ต่างกันในด้านจำนวนคำ ลักษณะสัมผัส การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ การซ้ำคำ การเลือกใช้คำ หน้าที่ยาวโยกกรณและความหมาย

ผลการเปรียบเทียบความหมายของส่วนวนจีนที่ประกอบด้วยคำ ๔ คำกับส่วนวนไทย สรุปได้ว่า ส่วนวนจีนแบ่งได้เป็น ๓ ประเภทคือ ประเภทที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับ ส่วนวนไทย และสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบก็เหมือนกัน ประเภทที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึง กับส่วนวนไทย แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกันบางประการ และประเภทที่มีความหมายตรง หรือคล้ายคลึงกับส่วนวนไทย แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน ส่วนผลจากการศึกษาภาพสะท้อน

จากสำนวนจีนและสำนวนไทยนั้น ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างก็สะท้อนให้เห็นสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ของคนจีนและคนไทยซึ่งมีทั้งที่เหมือนและต่างกัน

ผลการวิจัยได้เสนอเป็น ๔ บทคือ บทที่หนึ่งเป็นบทนำกล่าวถึงความจำเป็นของ ปัญหา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัย และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย บทที่สองเป็นการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทย บทที่สามเป็นการเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่ประกอบด้วยคำ ๔ คำกับสำนวนไทย บทที่สี่เป็นการศึกษาภาพสะท้อนจากสำนวนจีนและสำนวนไทย และบทที่ห้าสรุปผลการวิจัยและเสนอแนะให้ศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยเพิ่มเติม คือให้ศึกษาสำนวนจีนที่ประกอบด้วยคำ ๔ คำ แต่ไม่มีภาพเปรียบเทียบกับสำนวนไทย ซึ่งมีความหมายตรงกัน และสำนวนจีนที่มีจำนวนคำมากกว่าหรือน้อยกว่า ๔ คำซึ่งมีความหมายตรงกับสำนวนไทย ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Chinese and Thai Idiomatic Expressions: A Comparative Study
Name Mr. Qin Ronglin
Thesis Advisor Associate Professor Prapin Manomaivibool, Ph.D.
Assistant Professor Navavan Bandhamedha, Ph.D.
Department Thai
Academic Year 1982

ABSTRACT

In this thesis, the writer aims to do a comparative study between Chinese idiomatic expressions, the 4-character ones, and Thai idiomatic expressions. The data studied are collected from books, documents, and Thai and Chinese students, including the writer himself. Comparison is used as the research method in order to bring out both the similarities and the differences between Chinese and Thai idiomatic expressions.

The study reveals that there are both differences and similarities in such general characteristics of Chinese and Thai idiomatic expressions as the number of words, rhyming pattern, tone specification, reduplicatives, choice of words, grammatical functions, and meaning.

The comparison between Chinese 4-character idiomatic expressions and Thai idiomatic expressions reveals that Chinese idiomatic expressions can be divided into 3 categories, i.e. the ones of which the meanings are the same or similar to Thai idiomatic expressions and the objects used for comparison are the same also, the ones of which the meanings are the same or similar to Thai idiomatic expressions but the objects used for comparison are not exactly the same, and the ones of which the meanings are the same or similar to Thai idiomatic expressions but the objects used for comparison are different. Moreover, the Chinese and Thai idiomatic expressions also reflect the environment, culture, and ideas about various things of the Chinese and Thai people, some of which are the same and some are different.

The result of the research is presented in 5 chapters. The first chapter is the introduction stating the background of the problem, related research works, objectives, scope of the research, and the uses of the result of the research. Chapter 2 analyses the general characteristics of Chinese and Thai idiomatic expressions. Chapter 3 compares the meanings of Chinese 4-character idiomatic expressions with those of Thai idiomatic expressions. Chapter 4 is the study of the reflections from Chinese and Thai idiomatic expressions. Chapter 5 summarizes the result of the research and suggests that further study should be done on comparative study of Chinese and Thai idiomatic expressions, that is, there should be a study comparing Chinese 4-character idiomatic expressions which contain no comparison

with Thai idiomatic expressions of which the meanings are the same,
and a study on Chinese idiomatic expressions of more or less than 4
characters of which the meanings are the same as Thai idiomatic
expressions. This will make more complete the comparative study between
Chinese and Thai idiomatic expressions.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีและทันเวลา เพราะรองศาสตราจารย์ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยได้ดูแลอย่างใกล้ชิด และได้ให้คำแนะนำความรู้ความคิดที่มีคุณค่ายิ่ง ตลอดเวลาที่ทำกรวิจัยเรื่องนี้ ท่านทั้งสองทำงานกันอย่างไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสอง และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมณีคทา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรคิมพ์ พงศ์ประยูร ซึ่งสละเวลาที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และได้ให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรัฐบาลไทยที่ได้อนุญาตให้ขยายเวลาในการศึกษา เพื่อให้การวิจัยนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกตลอดเวลา ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณกระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ได้อนุญาตให้ขยายเวลาในการศึกษา เพื่อให้การวิจัยนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณะภาษาเอเชีย-แอฟริกา สถาบันภาษาต่างประเทศปักกิ่ง และภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาเอเชีย-แอฟริกา สถาบันภาษาต่างประเทศปักกิ่งที่ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยมาศึกษาและทำการวิจัยที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนอาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาควิชาอื่น ๆ

ที่ได้ให้ความเอาใจใส่และความช่วยเหลืออย่างจริงใจ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณ
อาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

วิทยานิพนธ์นี้จะสำเร็จลงมิได้ถ้าผู้วิจัยไม่ได้รับการสนับสนุนและเอาใจช่วยอยู่เสมอ
จากคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาศาสตร์และสาขาภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะศาสตราจารย์ รัชรี ร่มเย็นนันทน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ รวมทั้งเพื่อนนิสิตไทย เพื่อนชาวไทยและบรรดามิตรสหายชาวจีน ผู้ที่มี
ส่วนช่วยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกคน ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้.

ความรักและความเอาใจใส่จากคุณแม่ ภรรยาและพี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน ซึ่งได้ช่วยเหลือ
และให้กำลังใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยมีความพยายามในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ
ลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ ดังนั้น จึงขอระลึกถึงพระคุณของท่านที่ได้กล่าว
มาไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ฉันท พงษ์ทอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
บทที่	
๑ บทนำ	๑
/ความเป็นมาของปัญหา	๑
/วัตถุประสงค์ในการวิจัย	๒
/ขอบเขตของการวิจัย	๒
/งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	๒
/วิธีดำเนินการวิจัย	๑๓
/ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้	๑๔
/ศัพท์กษรที่ใช้ถอดเสียงภาษาจีน	๑๔
/เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์	๑๔
๒ ลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทย	๒๑
๑. / ความหมายของสำนวน	๒๑
๒. / ลักษณะทั่วไปของสำนวน	๒๓
๒.๑ / ลักษณะทั่วไปของสำนวนจีน	๒๓
๒.๑.๑ / จำนวนคำ	๒๔
๒.๑.๒ / สัมผัส	๓๓
๒.๑.๒.๑ / สัมผัสสระ	๓๓
ก. / สัมผัสในวรรค	๓๓
ข. / สัมผัสระหว่างวรรค	๓๔

บทที่

๒.๑.๒.๒	สัมพัทธ์พหุคูณนะ	๔๒
	ก. สัมพัทธ์ในวรรค	๔๒
	ข. สัมพัทธ์ระหว่างวรรค.....	๔๒
๒.๑.๓	การกำหนดเสียงวรรณยุกต์.....	๔๗
๒.๑.๔	การซ้ำคำในสำนวน.....	๖๔
	๒.๑.๔.๑ การซ้ำคำในวรรค.....	๖๔
	๒.๑.๔.๒ การซ้ำคำระหว่างวรรค.....	๖๗
๒.๑.๕	การเลือกใช้คำ.....	๗๔
	๑. เลือกใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม.....	๗๔
	๒. เลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน	๗๔
๒.๑.๖	หน้าที่ของสำนวน.....	๗๕
	๑. หน้าที่ของสำนวนเหมือนคำ.....	๗๕
	๒. หน้าที่ของสำนวนเหมือนประโยค.....	๘๑
๒.๑.๗	ความหมายของสำนวน.....	๘๓
	๒.๑.๗.๑ ความหมายต่าง ๆ ของสำนวน.....	๘๓
	๒.๑.๗.๒ การเปรียบเทียบกับสำนวน.....	๘๖
๒.๒	ลักษณะทั่วไปของสำนวนไทย.....	๘๘
	๒.๒.๑ จำนวนคำ.....	๘๘
	๒.๒.๒ สัมผัส	๙๔
	๒.๒.๒.๑ สัมผัสสระ.....	๙๔
	ก. สัมผัสในวรรค	๙๔
	ข. สัมผัสระหว่างวรรค.....	๙๗
	๒.๒.๒.๒ สัมผัสพยัญชนะ.....	๑๐๑
	ก. สัมผัสในวรรค.....	๑๐๑
	ข. สัมผัสระหว่างวรรค.....	๑๐๖

บทที่

๒.๒.๓	การซ้ำคำในสำนวน.....	๑๐๘
๒.๒.๓.๑	การซ้ำคำในวรรค.....	๑๐๘
๒.๒.๓.๒	การซ้ำคำระหว่างวรรค.....	๑๐๘
๒.๒.๔	การเลือกใช้คำ.....	๑๑๒
๑.	เลือกใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม	๑๑๒
๒.	เลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน :.....	๑๑๒
๒.๒.๕	หน้าที่ของสำนวน.....	๑๑๓
๑.	หน้าที่ของสำนวนเหมือนคำ.....	๑๑๓
๒.	หน้าที่ของสำนวนเหมือนประโยค.....	๑๑๖
๒.๒.๖	ความหมายของสำนวน	๑๑๗
๒.๒.๖.๑	ความหมายต่าง ๆ ของสำนวน.....	๑๑๗
๒.๒.๖.๒	การเปรียบเทียบกับสำนวน.....	๑๑๘
๓	เปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่ประกอบด้วยคำ ๔ คำกับ สำนวนไทย.....	๑๒๔
๑.	สำนวนจีนที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย และสิ่งที่นำมา เปรียบ เติบก็ เหมือนกัน.....	๑๒๔
๒.	สำนวนจีนที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย แต่สิ่งที่นำมา เปรียบ เติบต่างกันบางประการ.....	๑๓๒
๓.	สำนวนจีนที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย แต่สิ่งที่นำมา เปรียบ เติบต่างกัน.....	๑๖๐
๔	ภาพสะท้อนจากสำนวนจีนและสำนวนไทย.....	๒๒๔
๑.	สิ่งแวดล้อม.....	๒๒๔
๑.๑	ภูมิประเทศ	๒๒๔
๑.๒	ภูมิอากาศ	๒๒๖
๑.๓	พืช	๒๒๗
๑.๔	สัตว์	๒๒๘
๒.	วัฒนธรรม	๒๓๐

บทที่

๒.๑	ชีวิตความเป็นอยู่	๒๓๐
๒.๒	คติความเชื่อ.....	๒๓๖
๒.๓	นิทาน วรรณคดี เรื่องราวในพงศาวดารและ ประวัติศาสตร์.....	๒๓๘
๓.	ทักษะเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ	๒๓๘
๓.๑	ทักษะเกี่ยวกับอวัยวะ.....	๒๓๘
๓.๒	ทักษะเกี่ยวกับสัตว์	๒๔๒
๓.๓	ทักษะเกี่ยวกับสิ่งมีค่า	๒๔๔
๔.	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๒๔๕
	บรรณานุกรม.....	๒๕๓
	ประวัติผู้เขียน	๒๕๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย